

2018. szeptember 13., csütörtök

P8_TA(2018)0356

A növényvédő szerekről szóló rendelet végrehajtása

Az Európai Parlament 2018. szeptember 13-i állásfoglalása a növényvédő szerekről szóló 1107/2009/EK rendelet végrehajtásáról (2017/2128(INI))

(2019/C 433/22)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a növényvédő szerek forgalomba hozataláról, valamint a 79/117/EGK és a 91/414/EGK tanácsi irányelvek hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. október 21-i 1107/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletről ⁽¹⁾,
- tekintettel a növényi és állati eredetű élelmiszerekben és takarmányokban, illetve azok felületén található megengedett növényvédőszer-maradékok határértékéről, valamint a 91/414/EGK tanácsi irányelv módosításáról szóló, 2005. február 23-i 396/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletről ⁽²⁾,
- tekintettel az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról, a 67/548/EGK és az 1999/45/EK irányelv módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1907/2006/EK rendelet módosításáról szóló, 2008. december 16-i 1272/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletről ⁽³⁾,
- tekintettel a peszticidek fenntartható használatának elérését célzó közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2009. október 21-i 2009/128/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvről ⁽⁴⁾,
- tekintettel az alacsony kockázatú biológiai peszticidekről szóló, 2017. február 15-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
- tekintettel európai ombudsman által az Európai Bizottság növényvédő szerek (peszticidek) engedélyezésével és forgalomba hozatalával kapcsolatos gyakorlatairól szóló, 2016. február 18-i 12/2013/MDC ügyben hozott határozatára ⁽⁶⁾,
- tekintettel a növényvédő szerek forgalomba hozataláról szóló 1107/2009/EK rendelet európai végrehajtási értékelésére és annak vonatkozó mellékleteire, amelyeket az Európai Parlament Kutatószolgálat (DG EPRS) tett közzé ⁽⁷⁾ 2018. áprilisában,
- tekintettel az Európai Unió Bírósága által a C-673/13 P Bizottság kontra Stichting Greenpeace Nederland és PAN Europe, valamint a C-442/14 Bayer CropScience és Board for the authorisation of plant production products and biocides ügyben 2016. november 23-án hozott ítéletekre,
- tekintettel az élelmiszerláncban alkalmazott uniós kockázatértékelés átláthatóságáról és fenntarthatóságáról, illetve (az általános élelmiszerjogról szóló) 178/2002/EK rendelet, (a géntechnológiával módosított szervezetek környezetbe történő szándékos kibocsátásáról szóló) 2001/18/EK irányelv, (a géntechnológiával módosított élelmiszerekről és takarmányokról szóló) 1829/2003/EK rendelet, (a takarmányozási célra felhasznált adalékanyagokról szóló) 1831/2003/EK rendelet, (a füstaromákról szóló) 2065/2003/EK rendelet, (az élelmiszerekkel érintkezésbe kerülő anyagokról szóló) 1935/2004/EK rendelet, (az élelmiszeradalékanyagok, az élelmiszerenzimek és az élelmiszer-aromák egységes engedélyezési eljárásáról szóló) 1331/2008/EK rendelet, (a növényvédő szerekről szóló) 1107/2009/EK rendelet, valamint (az új élelmiszerekről szóló) (EU) 2015/2283 rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletről irányuló, 2018. április 11-i bizottsági javaslatra ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ HLL 309., 2009.11.24., 1. o.

⁽²⁾ HLL 70., 2005.3.16., 1. o.

⁽³⁾ HLL 353., 2008.12.31., 1. o.

⁽⁴⁾ HLL 309., 2009.11.24., 71. o.

⁽⁵⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0042.

⁽⁶⁾ <https://www.ombudsman.europa.eu/en/decision/en/64069>

⁽⁷⁾ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/615668/EPRS_STU\(2018\)615668_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/615668/EPRS_STU(2018)615668_EN.pdf)

⁽⁸⁾ COM(2018)0179.

2018. szeptember 13., csütörtök

- tekintettel a peszticidok uniós engedélyezési eljárásával foglalkozó európai parlamenti különbizottság megbízására és munkájára;
 - tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére, valamint az Elnökök Értekezlete 2002. december 12-i, a saját kezdeményezésű jelentések készítésének engedélyezési eljárásáról szóló határozata 1. cikke (1) bekezdésének (e) pontjára és 3. mellékletére,
 - tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság jelentésére és a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság véleményére (A8-0268/2018),
- A. mivel az 1107/2009/EK rendelet (a továbbiakban: a rendelet) végrehajtásának értékelése azt mutatta, hogy az emberi és állati egészség, valamint a környezet védelmére vonatkozó célkitűzések nem valósulnak meg teljes mértékben, és hogy a rendelet valamennyi célkitűzésének megvalósítása érdekében javításokat lehet eszközölni;
- B. mivel a rendelet végrehajtását az EU átfogó peszticidpolitikájával összefüggésben kell értékelés alá vetni, figyelembe véve többek között a 2009/128/EK irányelvben (a fenntartható felhasználásról szóló irányelvben), a 528/2012/EU rendeletben (a biocid termékekről szóló rendeletben), a 396/2005/EK rendeletben (a szermaradék-határértékekre vonatkozó rendeletben) és a 178/2002/EK rendeletben (az általános élelmiszerjogi törvényben) megállapított szabályokat;
- C. mivel a rendelet végrehajtása nem bizonyult kielégítőnek, és összhangban kell állnia más kapcsolódó – többek között a peszticidok terén követett – uniós szakpolitikákkal;
- D. mivel a rendelkezésre álló bizonyítékok azt mutatják, hogy a rendelet három fő eszközének (jóváhagyás, engedélyezés és szabályozási határozatok) gyakorlati alkalmazása terén még van tér javításra, és nem biztosított a rendelet célkitűzéseinek maradéktalan teljesülése;
- E. mivel a rendelet bizonyos rendelkezéseit – különösen a védőanyagok és kölcsönhatás-fokozók jóváhagyásáról szóló 25. cikket, valamint a nem engedélyezhető segédanyagok jegyzékéről szóló 27. cikket – a Bizottság egyáltalán nem hajtotta végre;
- F. mivel más kulcsfontosságú rendelkezések – például az endokrin károsító anyagokra vonatkozó kizáró kritériumok – alkalmazása a Bizottság jogszerűtlen magatartásának következményeképpen jelentős késedelmet szenvedett;
- G. mivel az érintett szereplők aggályokat vetettek fel a jogszabályban előírt értékelési megközelítés tekintetében, különösen azzal kapcsolatban, hogy kinek kell tudományos tanulmányokkal és bizonyítékokkal alátámasztania a hatóanyagok értékelését, és hogy ezen értékelések során a veszélyeken alapuló megközelítés alkalmazandó;
- H. mivel a bizonyítási terhet továbbra is a kérelmezőnek kellene viselnie annak biztosítása érdekében, hogy a közpénzeket ne olyan tanulmányokra fordítsák, amelyek adott esetben magánérdekeket szolgálhatnak; mivel ugyanakkor a szellemi tulajdonjogok maradéktalan tiszteletben tartása mellett az engedélyezési eljárás minden szakaszában biztosítani kell az átláthatóságot, és egyúttal arról is gondoskodni kell, hogy a helyes laboratóriumi gyakorlattal kapcsolatos elveket Unió-szerte következetesen betartsák;
- I. mivel aggodalmak fűződnek az előírt értékelési megközelítés gyakorlati végrehajtásához; mivel komoly aggályok fűződnek az adatokkal kapcsolatos előírások hiányos harmonizációjához és az alkalmazott módszertanokhoz, ami akadályozhatja az értékelési folyamatot;
- J. mivel megállapítást nyert, hogy az illetékes nemzeti hatóságok teljesítménye jelentős mértékben befolyásolja a hatóanyagok értékelését; mivel az egyes tagállamok között a rendelkezésükre álló szakértelem és személyzet tekintetében komoly különbségek vannak; mivel a rendeletet és a vonatkozó jogi előírásokat a tagállamok nem egységesen hajtják végre, jelentős hatásokkal jár a közegészségre és a környezetre;
- K. mivel a jóváhagyási eljárás valamennyi szakaszában javítani kell az átláthatóságot, és a fokozott átláthatóság hozzájárulhat ahhoz, hogy a közvélemény jobban megbízzon a növényvédő szereket szabályozó rendszerben; mivel számos esetben nem kielégítő az illetékes hatóságok engedélyezéshez kapcsolódó tevékenységeinek átláthatósága sem; mivel a Bizottság az értékelési folyamat során benyújtott adatokkal és bizonyítékokkal kapcsolatos aggodalmak kezelése és az átláthatóság fokozása céljából az általános élelmiszerjogi tekintetében módosításokat javasolt;

2018. szeptember 13., csütörtök

- L. mivel a növényvédő szerek engedélyezése, ami kizárólag nemzeti szinten történik, gyakran szenved késedelmet a kockázatkezelési döntések terén; mivel ennek következtében bizonyos esetekben nő a tagállamok által a rendelet 53. cikkének megfelelő eltérés alapján kiadott engedélyek száma; mivel előfordultak olyan esetek, amikor az eltérést a jogalkotó eredeti szándékával ellentétesen alkalmazták;
- M. mivel a rendelet azt a rendelkezést vezette be, hogy az integrált növényvédelmet fel kell venni a közös agrárpolitika kölcsönös megfeleltetési szabályain alapuló, jogszabályban foglalt gazdálkodási követelmények közé; mivel ez még várat magára;
- N. mivel a rendelkezésre álló bizonyítékok azt mutatják, hogy ez az uniós szintű szabályozás javítja a nemzeti erőfeszítéseket és intézkedéseket, valamint növeli azok értékét;
- O. mivel az alternatív megoldások mérlegelésére gyakran csak a jogi követelmények megváltozását követően kerül sor; mivel például a neonikotinoidokra kiterjesztett tilalom esetében jelenleg a legfrissebb (2018. május 30-i) értékelés ⁽⁹⁾ ajánlása szerint a neonikotinoid-használat 78 %-a tekintetében már léteznek azonnal hozzáférhető, nem vegyi jellegű alternatív megoldások;
- P. mivel 2016. május 31. óta nem terjesztettek elő új hatóanyagokat jóváhagyásra; mivel fontos az új termékekkel, különösen az alacsony kockázatú termékekkel kapcsolatos innováció és fejlesztés;
- Q. mivel a hamisított peszticidek piaci elérhetősége valódi aggodalomra ad okot; mivel a hamisított peszticidek károsak lehetnek a környezetre és a rendelet hatékonyságát is veszélybe sodorhatják;

Fő következtetések

1. úgy véli, hogy a növényvédő szerek tekintetében a szabályozási fellépés megfelelő szintje az uniós szint;
2. rámutat, hogy valamennyi jelenlegi és jövőbeni fellépés középpontjában továbbra is olyan környezetvédelmi intézkedéseknek kell állniuk, amelyek célja a kórokozók és a kártevők terjedésének megelőzése, korlátozása és visszaszorítása;
3. úgy véli, hogy a rendelet elfogadása és végrehajtása a múlthoz képest jelentős előrelépést jelent az EU-ban a növényvédő szerek kezelését illetően;
4. hangsúlyozza, hogy különös figyelmet kell fordítani a kis- és középvállalkozások (kkv-k) új termékek kifejlesztésében játszott szerepére, mivel a kkv-k gyakran nem rendelkeznek azokkal a jelentős erőforrásokkal, amelyekre az új anyagok kifejlesztésével és jóváhagyásával kapcsolatos eljárások során van szükség;
5. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a rendelet hatékony megvalósítása elmaradt, és hogy ennek következményeképpen a rendeletben a mezőgazdasági termeléssel és innovációval kapcsolatban kitűzött célok a gyakorlatban nem valósulnak meg; kiemeli, hogy részben az innováció alacsony foka miatt csökken a peszticid-hatóanyagok száma;
6. emlékeztet arra, hogy jelentős igény van az integrált megközelítésre, és hogy a peszticidekre vonatkozó statisztikákról szóló 1185/2009/EK rendeletet ⁽¹⁰⁾ az értékelés részévé kell tenni, felhasználva annak eredményeit a mennyiség csökkentésére, és ezáltal a kockázatok, ezáltal a lehető legkisebbre szorítva le az egészségre és a környezetre gyakorolt negatív hatásukat;
7. megjegyzi, hogy sem a rendeletben rögzített célkitűzések és eszközök, sem a rendelet végrehajtása nem mindig áll elégséges összhangban a mezőgazdaság, az egészségügy, az állatjólét, az élelmiszerbiztonság, a vízminőség, az éghajlatváltozás, a növényvédő szerek fenntartható használata, valamint az élelmiszerekben és takarmányokban megengedett növényvédőszer-maradékok határértéke terén folytatott uniós politikákkal;

⁽⁹⁾ ANSES – Nemzeti Élelmiszer-, Környezet- és Munkabiztonsági Ügynökség (Franciaország) – Következtetések, 2018.

⁽¹⁰⁾ HLL 324., 2009.12.10., 1. o.

2018. szeptember 13., csütörtök

8. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a rendelet végrehajtása az állatoknak veszélyazonosítás és a kockázatértékelés céljából végzett vizsgálatok során történő felhasználása tekintetében nem áll összhangban az állatokon végzett kísérletekről szóló 2010/63/EU irányelv által a helyettesítésre, a csökkentésre és a tökéletesítésre vonatkozóan előírt hármas követelménnyel, és hogy a rákkeltő hatás kétéves biológiai vizsgálata ellentmondásos eredményekre vezethet ⁽¹¹⁾;
9. emlékeztet arra, hogy az elővigyázatosság elve az Európai Unióról szóló szerződés 191. cikkében lefektetett általános uniós elv, és hogy ezen elv célja a környezetvédelem magas szintjének biztosítása az elképzelhető kockázatokra felkészülő megelőző döntéshozatal révén;
10. elfogadhatatlannak tartja, hogy a rendelet 25. cikkével ellentétben még mindig nem alkalmazzák a védőanyagokra és kölcsönhatás-fokozókra vonatkozó jóváhagyási követelményeket;
11. elfogadhatatlannak tartja, hogy még mindig nem fogadták el a segédanyagok negatív listáját, különösen a polietoxilált faggyúaminok glifozáttal együtt történő alkalmazásának betiltását követően, ami rávilágított az egyes segédanyagok esetleges káros hatásaira;
12. tudomásul veszi az 1107/2009/EK rendelet Bizottság által jelenleg végzett REFIT-értékelését és annak 2018 novemberére tervezett befejezését; bízik abban, hogy ennek megállapításai megfelelő alapot szolgáltatnak majd a társjogalkotók számára a rendelet jövőbeli továbbfejlesztésének megvitatásához;
13. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy egyes tagállamokban egyre gyakrabban kerül sor és derül fény az 53. cikk szerinti szükséghelyzeti engedélyezésekkel kapcsolatos visszaélésekre; megjegyzi, hogy egyes tagállamok más tagállamokhoz képest jelentősen gyakrabban veszik igénybe az 53. cikk alkalmazását; tudomásul veszi, hogy az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) a sürgősségi engedélyek alkalmazásának vizsgálata során a rendelet 53. cikkének (2) bekezdésével összhangban technikai segítséget nyújt; tudomásul veszi a három neonikotinoidból 2017-ben kiadott sürgősségi engedélyekkel kapcsolatos EFSA-vizsgálat eredményeit, amelyek azt mutatták, hogy bár egyes sürgősségi engedélyek szükségessé váltak és a jogszabályokban meghatározott paramétereken belül maradtak, voltak azonban olyanok is, amelyeket indokolatlanul bocsátottak ki; alapvetőnek tartja annak biztosítását, hogy a tagállamok rendelkezésre bocsássák az EFSA megbízásának hatékony teljesítéséhez szükséges adatokat;
14. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a tudomány szabályozási alapot teremtsen a politikai döntéshozók számára, nemzetközileg elfogadott tudományos elveket alkalmazó megbízható és megismételhető bizonyítékokkal – például iránymutatásokkal, bevált laboratóriumi gyakorlatokkal és szakértők által felülvizsgált kutatással – szolgálva a tudományos vonatkozásokról;
15. aggodalmát fejezi ki annak kapcsán, hogy az adatszolgáltatási és ellenőrzési követelmények összehangolásának hiánya miatt egyes tudományos területeken a munkamódszerek nem megfelelőek, a nemzeti hatóságok nem bíznak meg egymásban és az engedélyezési folyamat elhúzódik, ami káros hatásokat gyakorolhat az emberi és az állati egészségre, a környezetre és a mezőgazdasági termelésre;
16. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az értékelési és engedélyezési eljárásra vonatkozó információk csak korlátozottan állnak a nyilvánosság rendelkezésére, és az információkhoz való hozzáférés is korlátozott; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy (a jóváhagyási eljárás keretében intézkedő) referens tagállamokban alacsony szintű az átláthatóság, továbbá hangot ad azon véleményének, hogy az EFSA-szakaszban mód lenne a tájékoztatáshoz való hozzáférés és a felhasználóbarát tájékoztatás javítására, és hogy a kockázatkezelési szakaszban az átláthatóság a jelek szerint ugyancsak hiányos, és az érintett szereplők is problematikusnak tekintik; üdvözlő az Európai Vegyianyag-ügynökség (ECHA) arra irányuló erőfeszítéseit, hogy weboldalát átláthatóbbá és felhasználóbarátabbá tegye, és úgy véli, hogy ez a jövőre nézve modellül szolgálhat az átláthatóság javítását illetően;
17. kiemeli, hogy a növényvédő szerek engedélyezési rendszerének hitelessége erősen függ attól, hogy a közvélemény megbíz-e a jóváhagyások és a kockázatkezelés alapját képező tudományos szakvéleményeket kibocsátó ügynökségekben; hangsúlyozza, hogy a közvélemény bizalmának fenntartásához fontos a tudományos értékelési folyamat átláthatósága; szorgalmazza tehát az érintett ügynökségek megfelelő finanszírozását és kellő létszámú személyzettel való ellátását a független, átlátható és a kellő időben lefolytatott engedélyezési eljárás biztosítása érdekében; üdvözlő továbbá, hogy az EFSA folyamatosan a függetlenség és az esetleges összeférhetlenségek kezelésének biztosítására irányuló rendszerének javítására törekszik, amelyről a Számvevőszék elismerően állapította meg, hogy a legfejlettebb a 2012-ben ellenőrzött ügynökségek rendszerei közül, és amelyet nemrégiben, 2017 júniusában korszerűsítettek; felhívja a Bizottságot, hogy tegyen javaslatokat a szabályozási folyamat átláthatóságának további növelésére, beleértve a gyártók által a növényvédő szerek Unión belüli forgalomba hozatalának engedélyezésére irányuló kérelmek részeként benyújtott biztonsági vizsgálatok adataihoz való hozzáférést; elismeri, hogy az értékelések javítása, a vizsgálatok elvégzéséért felelős hatóságok függetlenségének növelése, az összeférhetlenségek elkerülése és az eljárás átláthatóbbá tétele érdekében felül kell vizsgálni az eljárást;

⁽¹¹⁾ Forrás: Ez az állítás az Európai Parlament Kutatószolgálatá által készített európai végrehajtás-értékelési tanulmány által szolgáltatott információkra és megállapításokra épül, „EPRS Study”, 2018. április, 36. oldal és II-33.

2018. szeptember 13., csütörtök

18. felszólítja az Európai Bizottságot, hogy a rendelet harmonizációjának javítása érdekében hozzon létre egy európai szintű felhasználási katalógust;
19. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy egyes esetekben a piacon rendelkezésre álló növényvédő szerek és a felhasználók által történő alkalmazásuk nem áll szükségszerűen összhangban az e szerek összetételére és alkalmazására vonatkozó engedélyezési feltételekkel; hangsúlyozza, hogy a helytelen használat visszaszorítása érdekében a nem foglalkozásszerű felhasználást lehetőség szerint korlátozni kell;
20. kiemeli a foglalkozásszerű felhasználók képzésének fontosságát a növényvédőszer megfelelő használatának biztosítása szempontjából; helyénvalónak tartja, hogy különbséget tegyenek a foglalkozásszerű és amatőr felhasználók között; megjegyzi, hogy növényvédő szereket használnak magánkertekben, vasúti területeken és közparkokban is;
21. kijelenti, hogy a tagállamok továbbra is jogosultak engedélyezett növényvédő szerek visszautasítására;
22. hangsúlyozza, hogy a rendeletnek jobban kell tükröznie az integrált növényvédelmen alapuló mezőgazdasági gyakorlatok előmozdításának szükségességét, többek között ösztönözve az alacsony kockázatú hatóanyagok kidolgozását; kiemeli, hogy az alacsony kockázatú növényvédő szerek korlátozott beszerezhetősége akadályozza az integrált növényvédelem fejlesztését; aggasztónak tartja, hogy mindössze tíz anyagot hagytak jóvá alacsony kockázatú növényvédő szerként, miközben az uniós piacon csaknem 500 ilyen szert forgalmaznak;
23. hangsúlyozza, hogy a nem vegyi jellegű alacsony kockázatú peszticidek engedélyezése és népszerűsítése fontos intézkedés az alacsony peszticidfelhasználású növényvédelem támogatása szempontjából; elismeri, hogy több kutatásra van szükség e termékeket illetően, mivel azok összetétele és működési elve jelentősen eltér a hagyományos termékektől; hangsúlyozza, hogy ebbe az is beletartozik, hogy a biológiai hatóanyagok értékeléséhez az EFSA-n és a nemzeti hatóságokon belül egyaránt nagyobb szakértelemre van szükség; hangsúlyozza, hogy a biológiai eredetű növényvédő szereket éppolyan szigorú ellenőrzés alá kell vetni, mint az egyéb anyagokat; felhívja a Bizottságot – a biológiai eredetű alacsony kockázatú növényvédő szerekről szóló 2017. február 15-i állásfoglalásával összhangban –, hogy a REFIT-kezdéményezés kapcsán végzett általános felülvizsgálattól függetlenül terjesszen elő konkrét jogalkotási javaslatot az 1107/2009/EK rendelet módosítására az alacsony kockázatú biológiai peszticidekre vonatkozó gyorsított értékelési, engedélyezési és regisztrációs eljárás kialakítása céljával;
24. úgy véli, hogy az 1107/2009/EK rendeletet is módosítani kell annak érdekében, hogy jobban figyelembe vegye azokat a növényvédő szerek nem minősülő anyagokat, amelyek ugyanennek a rendeletnek a hatálya alá tartoznak abban az esetben, ha azokat növényvédelmi célokra használják; megjegyzi, hogy ezek az anyagok érdekes alternatívát jelenthetnek az integrált termelési módszerekkel kapcsolatban és a biológiai védekezésre szolgáló egyes termékek esetében;
25. hangsúlyozza, hogy különös figyelmet kell fordítani a kisebb jelentőségű felhasználásra szánt növényvédő szerekre, és támogatni kell azokat, mivel jelenleg a vállalkozások csekély gazdasági ösztönzést kapnak az ilyen termékek kifejlesztésére; üdvözli a kisebb jelentőségű felhasználásokra vonatkozó koordinációs eszköz létrehozását, amely fórumként szolgál a tagállamok, a termeszői szervezetek és az iparág közötti koordináció javításához a kisebb jelentőségű felhasználásokkal kapcsolatos megoldások kidolgozása terén;
26. hangsúlyozza, hogy a késedelmes engedélyezési eljárások miatt számos engedélyezett növényvédő szer esetében az utóbbi 15 év folyamán nem került sor az uniós előírásoknak való megfelelés értékelésére;
27. hangsúlyozza, hogy olyan innovációbarát keretszabályozást kell kialakítani, amely lehetővé teszi a régebbi vegyi anyagok új és jobb növényvédő szerekkel történő kiváltását; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy különféle hatásmechanizmusú növényvédő szerek széles skálája álljon rendelkezésre, így meg lehessen előzni a rezisztencia kialakulását, és fenn lehessen tartani a növényvédő szerek alkalmazásának hatékonyságát;
28. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy még mindig nem egységesítették az iránymutatásokat;
29. hangsúlyozza, hogy a hiányzó vagy hiányos iránymutatások súlyos hiányosságok, amelyek károsan hatnak a rendelet végrehajtására, és záltal a rendeletben kitűzött célok elérésére;

2018. szeptember 13., csütörtök

30. hangsúlyozza, hogy a rendelkezésre álló iránymutató dokumentumok nem bírnak kötelező jogi erővel, ami szabályozási bizonytalanságot kelt az alkalmazók számára, és kétségbe vonja a jóváhagyási eljárás keretében végzett értékelések eredményeit;
31. üdvözli a zónarendszerrel kapcsolatos elképzelést, amely a növényvédő szerek hatékony engedélyezésének megkönnyítését célozza; elengedhetetlennek tartja a kölcsönös elismerési eljárást a munkaterhek megosztása és a határidők betartásának előmozdítása szempontjából; sajnálatának ad hangot a kölcsönös elismerés elvével kapcsolatos végrehajtási nehézségek miatt; kéri a Bizottságot, hogy a tagállamokkal együttműködve törekedjen a zónarendszer működésének javítására; hangsúlyozza, hogy a meglévő jogszabályok maradéktalan megvalósítása révén ki kell zárni a párhuzamos munkavégzést, és az új anyagokat szükségtelen késedelmek nélkül a mezőgazdasági termelők rendelkezésére kell bocsátani;
32. szükségnek tartja a vegyi növényvédő szerek alternatíváival és az integrált növényvédelemmel kapcsolatos ismeretek megosztását és készségek elsajátítását, többek között kialakítva a mezőgazdasági termelők piaci és az éghajlati viszonyok szempontjából optimális vetésforgót; megjegyzi továbbá, hogy a közös agrárpolitikára vonatkozó horizontális rendeletben ez a célkitűzés már szerepel, különös tekintettel a vidékfejlesztés keretében finanszírozott mezőgazdasági tanácsadási szolgáltatásokra;
33. aggodalmának ad hangot amiatt, hogy csak kevés számú új anyagot engedélyeztek; hangsúlyozza annak jelentőségét, hogy a növényvédő szerek megfelelő eszköztára álljon a mezőgazdasági termelők rendelkezésére annak érdekében, hogy biztosítani tudják az EU élelmiszer-ellátását;
34. aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a közelmúltban lezajlott viták során a növényvédő szerek tudományos alapú uniós értékelési rendszerének megfelelőségét egyre többen vonták kétségbe; hangsúlyozza, hogy a hatóanyagok engedélyezésére tudományosan megalapozott, objektív, szakértők által értékelt, nyílt, független, holisztikus és multidiszciplináris tudományos megközelítésből eredő rendszert kell fenntartani és tovább erősíteni, összhangban az EU kockázatelemzésre vonatkozó alapelveivel és az általános élelmiszerjogban meghatározott elővigyázatosság elvével; nyomatékosan felszólít arra, hogy a hatóanyagok újbóli engedélyezése során figyelembe vegyék a növényvédő szerek gyakorlati felhasználását, valamint az e téren bekövetkező tudományos és technológiai fejlődést; rámutat, hogy a jelenlegi értékelési és engedélyezési rendszer összetettsége a határidők elmulasztásához és az egész rendszer működési zavaraihoz vezethet; hangsúlyozza ezért a rendszer felülvizsgálatának és egyszerűsítésének szükségességét;
35. kiemeli, hogy egyazon zónán belül egyes tagállamok között nincs egyensúlyban a kérelmek száma, jóllehet e tagállamok méretei és mezőgazdasági feltételei hasonlóak;
36. úgy véli, hogy az Uniótól kívülről importált, növényvédő szerek használatával termesztett növényekből előállított árukra ugyanolyan szigorú kritériumoknak kell vonatkozniuk, mint az EU-n belül előállítottakra; aggodalmának ad hangot amiatt, hogy az importált termékek előállításához felhasználhatók olyan növényvédő szerek, amelyek az Unióban nincsenek nyilvántartásba véve;

Ajánlások

37. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a jóváhagyási és engedélyezési eljárások során konkrétan rájuk háruló feladatokat elvégezve gondoskodjanak a rendelet hatékony végrehajtásáról;
38. kéri a tagállamokat, hogy kezeljék az illetékes nemzeti hatóságok súlyos és krónikus humán erőforrás-hiányát, ami késedelmekhez vezet a veszélyek azonosításának és a tagállamok által végzett előzetes kockázatértékelések minden szakaszában;
39. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat annak biztosítására, hogy az eljárás időtartamára vonatkozó jóváhagyási időszaknak a rendelet 17. cikke szerinti eljárási meghosszabbodására ne kerüljön sor azokban az esetekben, ha mutagén, rákkeltő, reprodukciót károsító (és ezért az 1A vagy 1B kategóriába tartozó), hormonháztartást zavaró, illetve emberi vagy állati egészséget károsító aktív hatóanyagokról van szó, amilyen például a jelenlegi körülmények között a flumioxazin, a triklópir, a klórtoluron és a dimoxisztribin⁽¹²⁾;

⁽¹²⁾ Forrás:

https://www.foodwatch.org/fileadmin/foodwatch.nl/Onze_campagnes/Schadelijke_stoffen/Documents/Rapport_foodwatch_Ten_minste_onhoudbaar_tot.pdf

2018. szeptember 13., csütörtök

40. azonnali hatállyal meg kell tiltani azon mutagén, rákkeltő, reprodukciót károsító (és ezért az 1A vagy 1B kategóriába tartozó), hormonháztartást zavaró, illetve emberi vagy állati egészséget károsító aktív hatóanyagok használatát, amelyek esetében a 17. cikk szerint egy vagy több alkalommal már sor került az eljárás időtartamára vonatkozó jóváhagyási időszaknak a 17. cikk szerinti eljárási meghosszabbodására; 42. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat annak elismerésére, hogy az emberi és állati egészség, valamint a környezet védelme a jogszabályok kulcsfontosságú célja, csakúgy, mint a mezőgazdasági termelés javítása és a mezőgazdasági ágazat versenyképességének megőrzése is;

41. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat annak elismerésére, hogy az emberi és állati egészség, valamint a környezet védelme a jogszabályok kulcsfontosságú célja, csakúgy, mint a mezőgazdasági termelés javítása és a mezőgazdasági ágazat versenyképességének megőrzése is;

42. felhívja az ipart, hogy egységes elektronikus és gépi olvasásra alkalmas formában bocsássa a referens tagállamok és az uniós ügynökségek rendelkezésére az összes adatot és tudományos tanulmányt; kéri a Bizottságot, hogy dolgozzon ki harmonizált adatszolgáltatási modellt, a folyamat minden szakaszában lehetővé téve a tagállamok közötti adatcserét; elismeri, hogy ezen adatokat az uniós adatvédelmi és szellemi tulajdonra vonatkozó jog paraméterein belül kell kezelni;

43. kéri a tagállamokat, hogy szigorúan alkalmazzák a rendeletnek a kérelmek elfogadhatóságáról szóló 9. cikkét, és csak a hatóanyag értékelésére vonatkozó hiánytalan kérelmeket fogadják el;

44. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a meglévő összehangolt iránymutatásokat követve biztosítsák a veszélyeken alapuló kizáró kritériumok maradéktalan és egységes alkalmazását, valamint gondoskodjanak arról, hogy a hatóanyagokat csak abban az esetben vessék kockázatelemzés alá, ha bizonyíték van arra, hogy nem rendelkeznek az e rendelet értelmében vett veszélyes (kizáró) tulajdonságokkal;

45. felhívja a Bizottságot, hogy hajtsa végre a segédanyagokra, a védőanyagokra és kölcsönhatás-fokozókra vonatkozó rendelkezéseket, állítsa össze a nem engedélyezhető segédanyagok jegyzékét, dolgozzon ki szabályokat a védőanyagok és a kölcsönhatás-fokozók uniós szinten vizsgálata tekintetében és biztosítsa, hogy csak az uniós jóváhagyási kritériumoknak megfelelő vegyi anyagokat lehessen forgalomba hozni;

46. üdvözlí az elővigyázatosság elvének Bizottság általi, az általános élelmiszerjog REFIT-értékelése⁽¹³⁾ keretében kinyilvánított értelmezését, amely szerint az nem a kockázatkezelési megközelítés egyik alternatívája, hanem inkább annak egyik sajátos formája; emlékeztet arra, hogy ezt a véleményt az Európai Bíróság ítéletei⁽¹⁴⁾ is alátámasztják;

47. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a jóváhagyási és engedélyezési eljárások keretében kockázatkezelőként intézkedve alkalmazzák megfelelően az elővigyázatosság elvét, és fordítsanak különös figyelmet a rendelet 3. cikkének (14) bekezdésében meghatározott sérülékenyebb csoportokra;

48. kéri a Bizottságot, az ügynökségeket és az illetékes hatóságokat, hogy az engedélyezési rendszerbe vetett közbizalom javítása érdekében vizsgálják felül és javítsák a kockázatértékelési eljárásokkal és a kockázatkezelési döntésekkel kapcsolatos kommunikációjukat;

49. felhívja a tagállamokat, hogy jobban hajtsák végre a nemzeti engedélyezési eljárásokat, korlátozva a rendelet 53. cikke alapján a felmerülő vészhelyzetekre megadott eltéréseket és kiterjesztéseket; kéri a Bizottságot, hogy teljes körűen gyakorolja az 53. cikk (2) és (3) bekezdése szerinti ellenőrzési jogkörét; ismételt felszólítja a tagállamokat, hogy az 53. cikk (1) bekezdésében meghatározott tájékoztatási kötelezettségüket maradéktalanul teljesítve tájékoztassák a többi tagállamot és a Bizottságot, különösen a felhasználók, a sérülékeny csoportok és a fogyasztók védelmének biztosítása érdekében hozott intézkedések tekintetében;

50. felhívja a Bizottságot, hogy a jogszabályok tartalmának vagy szellemének megváltása nélkül dolgozzon ki módszereket annak meghatározására, hogy mikor kell bizonyos eltéréseket kell alkalmazni, különös tekintettel az „elhanyagolható mértékű expozíció” és a „növények egészségét fenyegető komoly veszély” eseteire; figyelmezteti a Bizottságot, hogy az „elhanyagolható mértékű expozíció” fogalmának „elhanyagolható kockázatként” való bármilyen újraértelmezése ellentétes lenne a jog tartalmával és szellemével;

⁽¹³⁾ SWD(2018)0038.

⁽¹⁴⁾ Például a Törvényszék 2011. szeptember 9-i ítélete a *Franciaország kontra Bizottság* ügyben, T-257/07, ECLI:EU:T:2011:444.

2018. szeptember 13., csütörtök

51. a Bizottság és a tagállamok részéről több beruházásra van szükség a hatóanyagok – köztük a biológiai kis kockázatú anyagok és a „Horizont 2020” keretprogramon belüli köz-magán társulások – és a 2021–2027 közötti többéves pénzügyi keret tekintetében a kutatási kezdeményezések ösztönzése érdekében; hangsúlyozza, hogy a növényvédő szerekre vonatkozó uniós keretszabályozásnak védenie kell a környezetet és az emberi egészséget, de egyúttal ösztönöznie kell a hatékony és biztonságos növényvédő szerek kifejlesztését célzó kutatást és innovációt is, mindemellett fenntartható mezőgazdasági tevékenységet és integrált növényvédelmet biztosítva; hangsúlyozza, hogy a növényi egészség védelméhez biztonságos és hatékony eszközök széles választékára van szükség; hangsúlyozza, hogy a precíziós mezőgazdasági technológiák sok lehetőséget kínálnak annak elősegítéséhez, hogy az európai mezőgazdasági termelők célzottabban és fenntarthatóbb módon optimalizálják a kártevők elleni küzdelmet;

52. felhívja a Bizottságot, hogy szigorúan a rendelet 6. cikkének f) pontjában meghatározott célra korlátozza a megerősítő jellegű információkkal kapcsolatos eljárás alkalmazását, mégpedig arra az esetre, ha az értékelési eljárás során vagy új tudományos és műszaki ismeretek eredményeként új követelményeket megállapítására kerül sor; hangsúlyozza a hiánytalan dokumentáció fontosságát a hatóanyagok jóváhagyása szempontjából; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a megerősítő adatokon alapuló eltéréssel kapcsolatos eljárás olyan növényvédő szerek elfogadásához vezetett, amelyeket egyébként a piacról már régen kiltottak volna;

53. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy növeljék az eljárások általános átláthatóságát, többek között a komitológiai megbeszélésekről és a vonatkozó álláspontokról szóló részletes jegyzőkönyv rendelkezésre bocsátása révén, és különösen a Növények, Állatok, Élelmiszerek és Takarmányok Állandó Bizottsága (PAFF-bizottsága) határozatainak magyarázatával és indokolásával;

54. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a rendelet végrehajtása során biztosítsanak következetes összhangot a kapcsolódó uniós jogszabályokkal és politikákkal, különösen a peszticidok fenntartható használatáról szóló irányelvvel, valamint – többek között a kellő erőforrások rendelkezésre bocsátása mellett – biztosítsanak olyan ösztönzőket, amelyek rövid távon előmozdítják és ösztönzik a növényvédő szerek biztonságos és nem mérgező alternatíváinak kifejlesztését és alkalmazását; rámutat arra, hogy a keretszabályozás kudarcot vallott az olyan elkerülhetetlen hatások fontolóra vétele tekintetében, amelyek nemcsak a megcélzott kártevőkre hatnak, hanem különösen a méhekre és más beporzókra, valamint a mezőgazdaság számára hasznos rovarokra, köztük a kártevők ellenségeire is; felhívja a figyelmet a „rovar-Armageddon” szemléltető, közelmúltban készült tudományos tanulmányra, amely hangsúlyozza, hogy Németországban a szárnyas rovarok 75 %-a regionális szinten kihalt, még olyan természetvédelmi területeken is, ahol nem használtak növényvédő szereket a mezőgazdaságban; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák a közös agrárpolitika és a növényvédő szerekkel kapcsolatos jogszabályok közötti összhangot, különösen az 1107/2009/EK rendelet és a 2009/128/EK irányelv szerinti, jogszabályban foglalt gazdálkodási követelmények (12. és 13. sz. JFGK) listájával kapcsolatos kötelezettségek fenntartásával, miként azt a Bizottság azt a KAP stratégiai tervről szóló rendeletben ⁽¹⁵⁾ javasolta;

55. felhívja a tagállamokat, hogy az EU-ban piaci forgalomba hozott termékek növényvédelmi ellenőrzése tekintetében fordítsanak különös figyelmet a rendelet hatékony végrehajtására, függetlenül attól, hogy e termékeket az EU-ban állították-e elő vagy harmadik országokból kerültek behozatalra;

o

o o

56. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

⁽¹⁵⁾ Javaslat a KAP-stratégiai tervről szóló rendeletre (COM(2018)0392).